

har saameget mindre Betydning, vilde have en anden Regel. Hvorfor ikke lade det hele Forhold ligge, indtil Hærlovsforslaget kommer for, hvor der dog aabenbart maa være en Regel derfor, og saa lade Reglen for Landet paa de saa Steber, hvor det kan faae praktisk Betydning, følge Reglerne for Kjøbstæderne?

Indenrigsministeren: Der vil jo dog ogsaa være en anden Maade at opnaae Overensstemmelse paa, nemlig ved at flette den Fritagelse, som det ærede Medlem siger er bevaret i Kjøbstadcommunalloven. — Jeg skal erkjende, at, naar man tilstæder Klager over en Andens Ligning, der i Reglen ville gaae ud paa, at Ligningen for hans Vedkommende er for lav, vil det være fuldstændigt i sin Orden, at denne anden Mand ikke bliver sat høiere, uden at der bliver givet ham Leilighed til først selv at høre sig om Sagen. Det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Krieger) fremhævede meget rigtigt, at Forholdene i By og Land ere overmaade forskellige, og det ere de netop ogsaa paa dette Punkt. Vi høve jo Landcommuner, hvor en eneste Mandes Formue og Leilighedsbidrag er flere Gange saa stort som samtlige de øvrige Communeboeres Bidrag, og hvor jo altsaa en Nedsættelse af nogen Betydning i hans Bidrag, saa at sige, nødvendigvis gjør en Forhøielse af de Andres Bidrag, hvis der ellers skal komme Balance i Ligningen. Men, at det i saa Tilfælde vil være i sin Orden, at Ligningen paany bliver fremlagt til Beboernes Esterhyn, kan jeg naturligvis ikke Andet end erkjende.

N. Masmussen: Den Dag, da dette Communallovsforslag var til 1ste Behandling i Folkethinget, var det mig en stor Glæde at høre, at Skolevæsenet vakte en saa almindelig Opmærksomhed, og, dersom jeg ikke huster feil, var der ikke en eneste, hverken Embedsmand eller Kjøbstadborger eller Landboer, som jo udtrykkelig udtalte, at Almueskolevæsenet paa Landet nødvendigvis maatte omordnes. Imidlertid var den høitagtede Indenrigsminister jo ikke til at formaae til at lade en Omordning af Skolevæsenet komme i Forbindelse med dette Forslag, der jo ogsaa, saa at sige, indskrænker

sig til at bestemme Præstens Stilling til Skolevæsenet. Jeg føler mig nu overbevist om, at den høitærede Indenrigsminister ligesom ethvert af Thingets Medlemmer vil det Bedste og det Rette for Skolevæsenet; men Uenigheden kommer frem ved, at Nogle troe, at det Eine er det Rette, og Andre troe, at det Andet er det Rette. Ministeren troer, at det vil være et Tilbagefribt, dersom § 16 bliver vedtagen; jeg troer, at der derved vil stee et Fremfribt. Den høitærede Minister siger fremdeles, at han ikke kan gaae ind paa en forandret Bestyrelse; jeg troer, at den ærede Ministers Forslag netop bestemmer en forandret Bestyrelse. I Skoleloven af 1814 have vi en Skolecommission, men de den paahvilende Forretninger, med Undtagelse af Præstens, gif jo ved Communalloven af 1841 over til Sogneforstanderskabet. Spørgsmaalet er altsaa dette: Hvad har efter den nugældende Lovgivning Præsten og Sogneforstanderskabet med Skolevæsenet at gjøre? Nu er det vist, at Skolelærerne og Præsten og Skoledirectionen vistnok i de allerfleste Tilfælde have været enige i, at, hvad selve Underviisningen i Skolerne angik, havde Sogneforstanderskaberne ikke Noget dermed at gjøre. Jeg er imidlertid af den modsatte Mening; jeg troer, at Sogneforstanderskabet, saavel som Præsten, kan og bør og skal paasee Lærernes Gjerning i Skolen. Naar jeg nu sammenholder denne min Tanke med § 16, saa finder jeg den nøiagtigt udtrykt i denne Paragraph; thi der siges ikke Andet der, end at Sognepræsten vedbliver fremdeles som hidtil med Sogneraadet at have Tilsyn med Skolevæsenet. Det troer jeg er det Bestaaende; men derimod vil Ministeren nu have, at Sognepræsten og to af Sogneforstanderskabet valgte Mænd skulle have det nærmeste Tilsyn med Skolelærernes Gjerning. Nu bliver atter Spørgsmaalet dette: Hvad vil det sige, at de skulle have det nærmeste Tilsyn? Det forekommer mig, at der netop derved vil kunne opstaae Conflict imellem Sogneforstanderskabet og Skolecommissionen; thi, om ogsaa Ministerens Forslag vedtages, vil idetmindste jeg i det Sogneforstanderskab, som jeg muligt faaer den Ære at være Medlem af, ligegodt blande mig i Skolelærernes Gjerning i Skolen; naar § 16 bestemmer, at Præsten og de